

Poul Erik Dyrlund (S):

Set med mine øjne er nøgleordene i SF's forespørgsel: Hvad er der gjort, og hvad skal der gøres på baggrund af de undersøgelser, der er foretaget af Tvinds arbejdsmetoder? Vi har i de seneste dage i Uddannelsesudvalget modtaget enorme mængder af henvendelser og materiale fra mange interessenter. Det giver efter min opfattelse et godt grundlag for nu at diskutere denne sag.

Vi har en lovgivning på de områder, der er tale om, som foreskriver, at der skal være tale om frie, selvstændige, uafhængige selvejende institutioner. I den socialdemokratiske gruppe stiller vi os selv spørgsmålet: Er der tale om det, når vi kigger på Tvind? Vi kan konstatere, at hele ledelses- og beslutningsprocessen er bygget op om et uihørt netværk af personer og personsammenfald. Én forstander på en skole er formand eller bestyrelsesmedlem i indtil flere andre skoler, én person går igen i 12 bestyrelser, én i 8 bestyrelser og én i 7 bestyrelser osv. Vi taler om langt over 50 personer, som for de flestes vedkommende indbetaler en del af deres løn til de Tvindfonde, der ejer skolerne. Den opsparring betyder, at de medejere af fondene. Derved kan man konstatere, at de »frie« forstandere og bestyrelsesmedlemmer indgår lejekontrakter om bygninger ejet af dem selv eller i hvert fald af de fonde, de selv ejer. Er der her tale om uafhængighed? Mit svar er klart nej.

Skolerne har indtil for ganske nylig betjent sig af et billeasingselskab, en møbelfond, en kunstforening, et edb-leasingselskab m.m. Det er ikke undersøgt, men det skulle ikke undre mig, om en nærmere undersøgelse ville afsløre, at også her er der tale om store personsammenfald.

Med sikkerhed kan det konstateres, at formand og næstformand i det interessentskab, der yder juridisk bistand til hele koncernen, er de samme to personer, som er formand og næstformand i Fælleseje, som man vel ganske roligt kan betegne som Tvinds krumtap.

Endelig kan det konstateres, at samtlige Tvindaktiviteter indtil for ganske nylig har været revideret af det samme revisionsfirma.

Konstruktionen er klar: Grundlaget er lagt for at etablere og opretholde de næsten totalt uigennemskuelige pengestrømme, der eksisterer.

Tvindkoncernen og skolerne bruger i disse dage mange kræfter på at forklare, at den måde, den administrerer de offentlige tilskud på, er forsvarlig. Den påpeger, at de forskellige ind-

købs- og lejeordninger nyder skolerne stor-driftsfordele af. Edb-leasingaftalerne, leje af biler, kontraktaftaler om juridisk bistand til fast pris og Møbelfonden er eksempler på Tvinds erhvervsvirksomheder. Det er aftaler og kontrakter, hvor der ifølge Rigsrevisionen er tale om overpriser på de enkelte ydelser, hvilket da også fremgår af nogle af de tal, der foreligger.

Huslejekontrakterne er et kapitel for sig. Man har i årevis benyttet sig af en konstruktion med en udligningsordning, som betyder, at hver gang, der er investeret i nye, dyre bygninger, er huslejen pr. årselev steget på den enkelte skole, selv om skolen ingen indflydelse har haft på købet. Sammenligner man den gennemsnitlige årlige husleje pr. årselev på efterskolerne, udgør Tvindskolernes gennemsnitlige bruttoløje 15.010 kr.; for de øvrige 188 efterskoler her i landet er den gennemsnitlige bruttoløje 9.023 kr. Den høje leje peger på, at der bliver løftet penge væk fra skolerne.

Der er to forhold, der set med mine øjne er klare: Tvindkoncernen driver erhvervsvirksomhed for offentlige midler, og der er ikke tale om selvstændige selvejende institutioner. Der er i hvert fald intet, der tyder på, at de enkelte bestyrelser har kunnet vælge andre løsninger. Ifølge Tvindskolerne er alle disse leje-, leasing- og kontingentaftaler med undtagelse af et enkelt område bragt til ophør.

Tilbage står de nye huslejekontrakter. Sikrer de, at skolerne betaler den reelle leje, som skulle hindre, at der ikke løftes penge væk fra skolerne? Tvindkoncernen har prøvet at overbevise offentligheden om, at der virkelig er tale om reelle huslejer, og har allieret sig med private firmaer, bl.a. revisionsfirmaet Coopers og Lybrand, der i et omfattende materiale påstår, at det faktisk koster Tvindkoncernen penge at have indgået disse kontrakter.

Denne påstand tilbagevises kategorisk af Undervisningsministeriet og det private revisionsfirma Deloitte & Touche. Revisionsfirmaet påstår, at det er en aldeles ufuldstændig opgørelse, og Undervisningsministeriet anfører, at der skal betales en husleje, der ligger langt over markedsvilkår. Som eksempel kan nævnes Roskilde Friskole, hvis nye huslejekontrakt betyder, at den årlige leje udgør godt og vel 1,1 mio. kr.; efter ministeriets opfattelse burde lejen rettelig udgøre 525.000 kr.

Når vi i den socialdemokratiske gruppe vurderer alt dette samlet, må vi konkludere, at vi ikke har tiltro til, at Tvindkoncernen og skolerne